

Ullut ataatsimiiffiusut aqqaneq arfersaneq pingajuat, tallimangorneq 6. november 2009.

Immikkoortoq 61

Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermut aningaasaliuttagaasa kommuninut ingerlatassanngorlugit tunniunneqannginnerini sanaartornermut inatsisit ataatsimoortut naammassineqarsimanissaat atuutsinneqalersimanissaallu siunertaralugu sanaartornermut inatsisissatut siunnersuummik ataatsimoortumik saqqummiussinissaq siunertaralugu Naalakkersuisut sulissuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Atassutip Inatsisartuni ilaasortaaitai: Finn Karlsen, Siverth K. Heilmann, Knud Kristiansen)

(Siullermeenera)

Ataatsimiinnermik aqutsisoq: Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, Inuit Ataqatigiit
Atassut sinnerlugu Finn Karlsen saqqummiissaaq.

Finn Karlsen (A)

Tassa Inatsisartut Siulittaasuata qulequtaa atuareeramiuk, qulequtaa atuassanngilara, tunngavilersutaa aallartiinnassavara.

Piviusuuvoq pisortat sanaartugassatut pilersaarutigisaat amerlavallaartut suliluunniit aallartinneqaratik piffissaligaanngitsumik kinguartinneqartariaqartarnerat.

Aningaasaliissutissat amigaatigineqarnerat imaluunniit suliariumannittussarsiuussinermi akisuallaartumik neqerooruteqartoqartarnera taamaattoqarneranut ilaatigut pissutaasarlutik.

Taamatuttaa q piviusuuvoq pisortat sanaartortitaat aallartinneqareersut amerlavallaartut aningaasaliissutaasut sipporlugit akeqalersarnerat, taamaammallu sanaartukkat pineqartut naammassineqarsinnaaqqullugit immikkut aningasaliisoqarnissaanik Naalakkersuisut

qinnuteqartariaqartarnerat. Tamatumunnga ilaatigut pissutaasinnaavoq pisut ilaanni Naalackersuisut missingersuusiorminni annikippallaamik aningaasaliisoqarnissaanik siunniussaqaqtarsimanerat, taamaalillutillu Inatsisartut aningaasaliiffiginikkallaakkanut akuersissuteqartinneqartarnerat. Aamma pissutaasinnaavoq, sanaartornermut akisussaaffik amerlasuutigut (soorlu atuarfinnik sanaartorneq) Namminersorlutik Oqartussaniillunilu kommuniniittarmat, tassanilu illuatungeriit soqutigisaat imminnut naapertuutitsoortarnerat.

Ilisimaneqartutut naatsorsuutigineqarpoq sanaartornermik ingerlatsineq ukiut aggersut ingerlanerini kommuninut akisussaaffigitinneqartussanngorlugu tunniunneqassasoq. Taamallu ingilluartitaaginnartoqarsinnaagunaralarpoq, suliassarlu kommuninut tunniutiinnarlugu, naatsorsuutigalugulu kommunit akisussaaffigilerpassuk pisortat sanaartortitaannut atatillugu ajornartorsiutaasartut qaangiutissasut aammalu pilersaarusiortarnermi Naalackersuisoqarfinni ajornartorsiutaasartut immi qaangiutissasut.

Taamatut uninngaannarluni ajornartorsiutaasunillu aaqqiinarani isumalluutiginnittoqarsinnaanissaaa Atassummit arlaannaatigulluunniit peqataaffiginagulu akuersaassanngilarput. Namminersorlutik Oqartussat tungaanut aammalu kommunit tungaanut isumannaassallugu akisussaaffimmik kommuninut tunniussineq pissasoq piffissaqarluarluni, isumaliutigilluagaallunilu pilersaarusiortarnermik aallaaveqartinneqarnissaa pisussaaffigaarput. Aaqquissuussinerimmi nutaat pilersaarusiortarnermik aallaaveqartinneqarnissaa pisussaaffigaarput. Aaqquissuussinerimmi nutaat pilersaarusiortarnermik aallaaveqartinneqarnissaa pisussaaffigaarput. Aaqquissuussinerimmi nutaat pilersaarusiortarnermik aallaaveqartinneqarnissaa pisussaaffigaarput. Aaqquissuussinerimmi nutaat pilersaarusiortarnermik aallaaveqartinneqarnissaa pisussaaffigaarput. Aaqquissuussinerimmi nutaat pilersaarusiortarnermik aallaaveqartinneqarnissaa pisussaaffigaarput.

Atassummit isumaqarluinnarpugut sanaartornermik ingerlatsinerup kommuninut tunniunneqannginnerani piareersarnermi makku naammassineqarsimasariaqartut:

- Sanaartornermik nakkutilliisut suliamik ilisimasaqarluartut Namminersorlutik Oqartussat ataanni pilersinneqassapput, taakku siunnersortaallutillu nakkutilliinermik suliaqartinneqassapput. Sanaartornermik nakkutilliititat aamma sanaartornerup iluani akit nakkutigilluinnassavaat, taamaaliornikkut kvadratmeterimut akigitinneqartut aqunneqarsinnaanngitsumik aammalu nunatta aningaasaqarnerata nammassinnaanngisaanik qaffakkiartortarnerat pinaveersimatinniarnegassalluni.

- Kommunit sanaanermit ingerlalanut ataatsimoortumik sinaakutassaasumik sanaanermit inatsiseqalissaaq. Taamaalilluni kommunit oqartussaaffimmik akisussaaffimmillu annertunerusumik tigusinissaannut aammalu sanaanermit aningaasaliussanik aqutsilernissaannut sinaakutassat aalajangersarneqareersimassammata, qulakkeerneqareersimassammallu kommunit suliassamik ingerlatsinissaannut inatsisitigut sakkussat tamatigoortut pigineqarnissat. Tamatuma ilutigisaanik aamma sanaanermik aqutsisutut inissisimanermi kommunalbestyrelsit akisussaaffiisa aammalu tamatigoortussaataitanerisa apeqquserneqarsinnaannginnissaa.
- Akisussaaffimmik tunniussinissamut sioqqullugu misissorneqareersimassaaq, Inatsisartut nunaminertanik atuisinnaanermut inatsisiliaat nutarterneqartariaqarnersut imaluunniit naleqqussarneqartariaqarnersut.
- Inatsisiliornikkut qulakkeerneqarsimassaaq kommunit sanaanermit pilersaarusiortarnerat allaffissornikkut aammalu politikikkut suliat paasiuminartuunissat, taamaaliornikkut innuttaasut takulluarsinnaassammassuk aningaasat qanoq atorneqarnersut, taamatullu aalajangersaasarnerit sapinngisamik annertunerpaamik ammatinneqassapput innuttaasullu aalajangiiniarnerni peqataatinneqarnerat annertunerpaatinneqassaaq.
- Sanaanermi ilisimasat atorluarneqarnerulernissat anguniarlugu ataatsimut katersorneqarnissat pillugu periaasissatut pilersaarummik naammassinnittoqassaaq, assersuutigalugu ilaatigut nukissiuutnik atuinikitsunik sanaartortoqarnera pillugu ilisimasat ataatsimut katersorneqalerlutik.
- Pisortat sanaartugassaataannut avitseqatigiilluni sanaanermit aningaasalersuisarnermi periaatsit naleqqussarneqarnissat siunertaralugu inatsisit tassunga attuumasut naleqqussarneqassapput nutarterneqarlutillu. Matumani minnerunngitsumik inissianik sanaanermit tunngassuteqartut, taakkumi Namminersorlutik Oqartussat aammalu kommunit avitseqatigiillutik amerlanertigut ingerlattarmatigit.
- Suliariumannittussarsiuussisarnermit inatsit nutarterneqassaaq aamma naleqqussarneqarlunilu erseqqissarneqassaaq, taamaaliornikkut sapinngisamik annerpaamik qulakkeerniarneqassaaq neqeroorutit kommunimut tunniunneqartartut kiffaanngissuseqarluni unammilleqatigiinnermik aallaaveqartinneqarnissat, taamaaliornikkut ilaatigut akit pillugit neqerooruteqartartut akornanni siumoortumik isumaqatigiissuteqartoqarneratigut pisariaqanngitsumik qaffassaasoqarsinnaanera pinngitsoortinniarneqassaaq.

- Namminersorlutik Oqartussat inissianik ornittakkanillu pisortat pigisaannik sanaartornermi tungaviumik atugassianik ataatsimoortumik kommunillu akeqanngitsumik atorsinnaasaannik pigisaqalernissamik isumaginninnissaat pisariaqarsorinarpoq, taamaalilluni kommunit pinerit tamaasa nutaanik aningaasartuutaasaqisunillu naqqaniit sanaartugassatut siunnersuutinik pissarsiniartariaarullugit.
- Kommunit sanaartornermik ingerlatsinerat pillugu ukiumoortumik Inatsisartunut agguassassanik nalunaarusiortoqartassaaq.

Atassummit qularutiginnilarput nutaamik aqqissuussinerit siuliani taakkartukkagut sanaartornerup iluani, matumani pingaartumik inissianik sanaartornermi, ajornartorsiutit millisarneqarnissaannut annertuumik tapertaassasut.

Tamakkuninnga tungavilersuuteqarluta siunnersuut Inatsisartunut suliassanngortipparput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Finn Karlsen Atassummiit taama siunnersuummik saqqummiivoq.

Akissuteqassooq naalakkersuisuninngaanniit Ineqarnermut Attaveqarmut, Angallanermullu Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarmut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Qujanarujussuaq.

Sanaartugassat Namminersorlutik Oqartussaniit kommuninut tunniunneqartalernissaannut kommuninut KANUKOKA-mullu isumaqatiginninniarnert aalajangersimasut tungavigineqartarnissaat Naalakkersuisut anguniagassamittut nalunaarutigisimavaat.

Maannamut sanaartornermi suliassat arlallit nammineq piumassutsimut, isumaqatigiinnermut tungavissat aammalu isumaqatiginninniarnert aalajangersimasut tungavigalugit kommuninut ataasiakkaanut tunniunneqartarsimapput.

Pineqartorli tamanna inatsisitigut maligassiuunneqareersimavoq. Taanna suliassaqarfimmut 80 – 89-imut Sanaartugassanut Iluarsagassanullu tungasumut oqaasertaliussani nr. 5-imi

takuneqarsinnaavoq.

Aamma oqaasertaliussamut nassuiaatini allassimavoq, "Oqaasertaliussakkut pilersaarummut aalajangersimasumut aningaasaliissutinik kommuninut tunniussinissamut Naalakkersuisut periarfissaqalerput. Sanaartugassat sapinngisamik kommuninut ataasiakkaanut tunniunneqartarnissaa Aaqqissuusseqqinnermut Ataatsimiititaliap inassutigaa. Kommunip sanaartugassaq isumagerusuppagu aningaasaliissutit malinnaanissaat naleqqunnerpaassaaq, taamaalilluni kommuni suliap aaqqinneranut tamakkiisumik sunniuteqarlunilu akisussaassammat."

Sanaartornermi ersarinnerusumik, ammanerusumik paasiuminarnerusumillu ingerlatsinissamut apeqqummut kissaateqarnermullu tunngatillugu, allaffissornikkut suleriaatsit suliat ersarinnerulernissaannik kissaateqarneq anguneqarsinnaalersillugu aaqqissuunneqarsinnaasut Naalakkersuisut naliliipput.

Sanaartornerup iluani akit aalajangerneqartarnerinik nakkutilliineq pillugu apeqqummut tunngatillugu, suliaasaqarfiup iluani unammilleqatigiinneq, taassumalu saniatigut Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap akuliunnissamut periarfissai sanaartugassallu qitiusumik aqunneqarnerat pissutaallutik, kvadratmeterimut akiusut eqqarsaatigalugit nunap aningaasaqarnikkut pisinnaasaasa sinnerneqannginnissaat qulakkeerneqassasoq Naalakkersuisut naliliipput.

Aningaasalersuisarnernut agguataarneqartartunut, soorlu inissialiortiternernut tunngatillugu ilisimatitsissutigisinnaavaara, suliniutissat suut pisariaqartinneqassanersut naliliiffiginiarlugu Naalakkersuisut inatsisinik nalilersuineramik annertuumik aallartitsereermata.

Kommunini sanaartornermut akisussaaffik nalinginnaasumik kommunini aqutsinermut inatsit naapertorlugu kommunalbestyrelsini inissisimareerpoq.

Inatsisartut ataatsimiinneranni matumani Naalakkersuisut imm. 115-itut sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik saqqummiussaqaqarput. Taamaattumik siunnersuut taanna akuerineqassappat,

tamanna suliariumannittussarsiuussisarnermut inatsit eqqarsaatigalugu pissutsinut uparuarneqartunut iluaqutaajumaartoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Pilersaarusiortarneq pillugu apeqqummut tunngatillugu pilersaarusiortarneq nunaminertanillu atuneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 5. december 2008-meersoq innersuussutigisinnava.

Sanaartugassat pilersaarusiorterannut inatsisitigut sinaakutissanik eqaatsunik, kommunini qitiusumillu pilersaarusiorterannut piffissamut naleqquttunik paasiuminarsakkanillu maleruagassiorfiusinnaasunik peqalernissaq, siunnersuuteqarnermi pingaarnertut siunertarineqarpoq.

Illuliornermut maleruagassanik iluarsaassinermi pisussami sanaartornerup ataatsimut katillugu aningaasaqarnera eqqarsaatigalugu avatangiisit nukimillu sipaarniarnissap maannamut naleqqiullugu eqqarsaatigineqarnerunissaat pingaartinneqassaaq. Iluarsaassinissap 2010-mi aamma 2011-mi pinissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Illoqarfinni illulianik, illulioriaatsinik nalinginnaasunik akikitsunik atuiffiusunik sanaartornissaq pillugu Naalakkersuisut maannakkorpiaq kommunit suleqatigaat. Illulioriaatsinik taamaattunik illulianut allanut, soorlu atuarfinnut sullissivinnullu allanut ineriartortitsisoqarsinnaanera Naalakkersuisunit tunuarsimaarfigineqanngilaq.

Kommunini sanaartorneq pillugu ukiumoortumik nassuiaasiortarnissaq eqqarsaatigalugu, tamanna sanaartugassanik kommuninut tunniussinissamut isumaqatiginninniartarnertut pissusissamisoortumik ilaasussatut ilanngunneqassaaq.

Naalakkersuisut taamatut oqaaseqarlutik aalajangiiffigisassatut siunnersuut taparserneqassanngitsoq inassutigissavaat.

Kisianni naggataatigut oqaatigilaassavara, soorunami Atassutip siunnersuutaa suliaq ingerlareersumut ilanngunneqarumaartoq.

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ineqarnermut, Attaveqarnemut Angallanermullu Naalakkersuisoq qutsavigaarput. Partiit oqaaseqartuinut ingerlaqqissuugut, tassalu siulliussaaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit.

Aqqaluaq B. Egede (IA)

Qujanaq.

Ukiuni makkunani aqqissuussaanikkut allannguinerit nallerneranni pissusissamisoorpoq, suliassaqarfiit kommuninut nuunneqartussat suulluunniit pilersaarusiorkuakkamik sullissinermik pitsaannerusumik eqaannerusumillu aaqiinissamik siunertaqarluni isumannaarneqartarnissaat.

Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermut aningaasaliissutigisartagaasa kommuninut nuunneqarnissaat pissasoq Inuit Ataqtigiinnit isumaqarpugut. Pitsaasumik sinaakkutissiornikkut ullumikkut ajornartorsiutaasut iluarsineqarnissaat siunertaralugu sulinissaq pisariaqarmat.

Aamma isumaqarpugut pingaartuusoq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu peqatigiillutik sanaartugassanut aningaasaleeqatigiittarnerat kommuninut tamakkiisumik nuunneqassappat, kommunit artukkerneqannginnissaat qulakkiissallugu pingaaruteqartoq.

Ilisimavarput atuarfiit Nunatsinniittut arlaqartut annertuumik asserfallassimapput, aningaasarparsuarnik nalilimmik nutarterneqartariaqartut. Taakkuuppullu ukiuni amerlanerusuni utaqqeqqissinnaanatik nutarterneqarnissamik oqariartuuteqarlutik qinnuteqartartut.

Taamaammat Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut sanaartugassanut aningaasaliissutit kommuninut nuunneqannginnerini, misissuinerit annertuumik sukumiisumillu ingerlanneqartariaqartut.

Aningaasaliissutit nuunneqartut piffinni pineqartuni sanaartugassanut nutartigassanullu naapertuuttuunissaat pingaaruteqarmat. Siunnersuummi matumani tunngavilersuutigineqartut annertuutigut isumaqatigaagut, Namminersorlutik Oqartussat sanaartugassanut aningaasaliissutigisartagaat sumiiffinni sanaartugassanut nutartigassanullu pisariaqartitanut toqqaannartumik sammitinneqalissammata.

Taamatut naatsumik oqaaseqarluta Inuit Ataqatigiinni Naalakkersuisut sanaartornermut inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussaqaarniarnerannut ilanngullugu siunnersuut una suliamut ingerlareersumut tapertassatut attaveqarnermut ineqarnermullu ataatsimiisitaliamut suliasassanngorlugu ingerlatinneqassasoq inassutigaarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qutsaavigaarput Inatsisartunut ilaasorta q Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit.

Iniminngaanniit oqaaseqarumasooqarpoq, naamik.

Qutsavigaatsigit.

Tulliulluni oqaaseqartussaq, partiit oqaaseqartuinut ingerlaqqippugut, Inatsisartunut ilaasorta q Jens Immanuelson, Siumut.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq.

Atassutip Inatsisartunut ilaasorta q siunnersuuteqarput sanaartornermi aningaasaliuttakkat kommuninut ingerlatsitassanngorlugit, Inatsisartut siunnersuummi ataatsimoortumik Naalakkersuisut saqqummiuteqaqqullugit piumasaralugu.

Januar aallaqqaataani atuutilersumi kommunit sisamaannanngortinneqarnerannut atasumik sanaartornerat kommuninit tigujartuaanneqarnissaat innersuussutaareerpoq. Naalakkersuisullu siuliini annertuumik sanaartortoqassatillugu periuseq atorneqartarpoq, oqartoqarluni sanaartugassamut annertuumut aajuku aningaasat atugassat ilissi sanaartorneq taanna aqunniarsiuk. Kommunit sanaartugassanik aalajangersimasunik innersuussisarneq, Naalakkersuisuusimasunit piviusunngortinniarnearpoq, kommunit aqqissuuteqqinneranni Siumumiit nalunngilarput suliasaqarfiit tigujartuaarnissaannut kommunit piffissamik aningaasanillu atorfissaqartitsisut. Minnerunngitsumullu inatsisit pioreersut nalimmassarneqartariaqarnerat eqqarsaatigalugu.

Siunnersuummi Naalakkersuisut piumaffigineqarput inatsisit allanngortillugit saqqummiuteqillugit. Taamaamat tupigilluinnarlugu Simiumiit paasivarput Inatsisartunut ilaasortanit peqquneqarnertik Naalakkersuisut soqutiginnigilluinnaraat. Siunnersuummut minnerpaamilluunnit akissuteqaratik nassuiaateqaratillu. Tamanit ilisimaneqartoq tassaavoq Inatsisartut Naalakkersuisunik

sulisitsisuunerat, Naalackersuisut suli maannamut ilikkarsimannngisaat iliniallaqqullugu Naalackersuisunut piumasarissavarput, kingullermilli ipassaq Siumumiit oqariartuutigisarput, tassa pitsaanerup pingasunngorlugu avinneqarsimanagera kikkut tamat oqartussaaqataanerannut tunngavigisarput Naalackersuisunit malinneqartariaqalenera sakkortuumik piumasaralutigu.

Taamatut oqaaseqarluta Naalackersuisut Inatsisartunit peqquneqarnertik tunngavigalugu qanoq qisuariassanersut nalulluinnaratsigu, akitinnagit siunnersuut tapersersornartikkaluarlugu, annertunerusumik oqaaseqarfigissanngilarput.

Erseqqissaatigissavarali Inatsisartut pingasunngornermi ataatsimiinneranni oqaluuserinninneq oqaluuserisatsinnut tunngatillugu aallartereertoq akissuteqaat tigusimavarput, taassumallu kingunerisaanik allannguissamut periarfissaqarsimanata.

Taamaattumik naggaterpiaani oqaatigissavara Attaveqarnermut, Ineqarnermut Ataatsimiisitaliamut suliassanngorlugu ingerlatinneqarnissaa innersuukkatsigu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut.

Erseqqissaatigissavara qulequttami uani Naalackersuisut sulissuteqaqqullugit ullumikkumut saqqummiinissaat pineqanngimmat. Aamma suleriaaserput malillugu aalajangersakkat najoqqutaralugit Naalackersuisunut piumasaqataanngilaq pinngitsooratik Inatsisartunut akissummik aqquaassereernissaat. Taanna 2002-mi suleriaaseq allanngortinneqarmat pisariaqartinneqarsimannngilaq inatsisartuninngaanniit, soorunami allanngortikkusunneqarpat suleriaaseq, suleriaatsimut allannguutissamik saqqummiussisoqarsinnaavoq.

Aamma amerlanerpaatigut Naalackersuisut agguaagajuttarput, tamanna aamma qularnanngilaq partiit oqaaseqartuisa oqaaseqaatissamunnut suliniarnerminni iluaqutigisarmassuk. Taamaattoq tassa piumasaqataanngilaq pinngitsooratik saqqummiinissat, ileqquliuunneqaannarsimasutut oqaatigisariaqarpoq, ileqqoq pitsaasoq, taamak immaqaa oqaatigiinnaraanni pitsaaneruvoq.

Tulliulluni oqaaseqassaaq Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Naalakkersuisut nutaat qaammatini tallimaannarni maannamut sulipput. Maannakkut ataatsimiinnerput siunnersuutiniq saqqummiussivigissallugu Naalakkersuisunut perngaamik periarfissaasimavoq. Taamaattumik Demokraatit siutaanni tusaqqusaarneruallaaluatsiarpoq Atassut Naalakkersuisut siuliini Naalakkersuisooqataasimasoq, Naalakkersuisunik isornartorsiormat. Inatsisartut suliniutitut akuersitinniaannarlugit piviusorsiunngitsumik minnaaraluni missingersuusiorsimaneraalluni.

Matumani assersuut taaneqarsinnaavoq Ilimmarfik Atassutip minnaaraluni missingersuusioqataaffigisimasaa sanaartugassaq akuertinniarlugu. Ilumut maannakkut Naalakkersuisuusut piviusorsiunngitsumik minnaaralutik missingersuusiorsimanersut kingusinnerusukkut aatsaat paasisinnaasussaavarput. Taamaattumik Demokraatini upernarsivarput Atassutip isornartorsiuinera Inatsisartunut kingulermik qaammatit tallimat matuma siorna qinersigatta innuttaasut narrugalugit igitaannut Naalakkersuisuusimasut issornartorsiuinervuq.

Aamma Atassut allappoq, takukulavallaarparput qanoq ajortigisumik kinguneqarsinnaasoq sukumiisumik eqqarsaqaarani piareersaqaaranilu naleqqussaanerit aallartinneqaraangata, innuttaasut akuliutinngilluinnarlugit. Demokraatit atsaat taamak isumaqataatigipput, upernarseqqiinnarparpulli isornartorsiuineq Naalakkersuisuusimasunut Atassutip Naalakkersuisooqatigimasaannut isornartorsiuinerummat.

Demokraatit upperilluinnarpaat Naalakkersuisut kusanartumik inatsisiliorsinnaasut qulakkeerlugu Namminersorlutik Oqartussat sanaartornermut iluartissimasaat pisarissersuutaanngitsumik kommuninut aqutassanngorlugit tunniunneqarnissaat. Siunnersuut maanna Atassutip siunnersuutaa akuersisagutsigu Naalakkersuisut qilersussavagut, aalajangersimaqqissaartumik inatsisilioriaateqaqqullugit.

Pineqartumi inatsisiliornissaq pillugu Demokraatinit Naalakkersuisut suleqatigerusunneruagut. Demokraatiniilli Naalakkersuisut kaammattorusuppagut sanaartornermut tunngasut pillugit

inatsisiliulerunik Atassutip siunnersuusiamini eqqarsaatigisimasaasa ilaat ilanngullugit eqqarsaatigeqqullugit. Ingerlatiinnarlugu Ineqarnermut Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoq kaammattorusupparput ullumi oqallinnermut malinnaalluaqqullugu, suleqqinnissamini atorsinnaasamik isumassarsiorsinnaaqqullugu.

Taamatut oqarluta Demokraatiniit inassutigarpud siunnersuut itigartinneqassasoq. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qutsavigarpud Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit.

Iniminngaanniit oqaaseqarumasoqarpoq, Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut.

Siverth K. Heilmann (A)

Qujanaq Siulittaasoq.

Demokraatit oqaaseqartuat Andreas Uldum malugisinnaavara illit nammineerlutit soorunaami oqaaseqaasiorsimanaviannigitsutit, kisianni uparuaanerit sakkortooq kikkulluunniit siunnersuuteqarsinnaatitaappud, partiit, partiinit ilaasortat aamma Naalackersuisuusimanitsinni uparuartorneqartarpugut, ippassannguarluunniit aatsaat akisussaaffimmik tigusaluartugut uparuarussutaasinnaasunik. Taanna ileqqusorujussuuvoq Demokraatininngaanniit.

Taamaattumik suleqatigiilluarnissamik siunnersuummillu tunngavilersukkanik tunniussaqaartilluta, taamatut akipajuinnarneq sulineq pitsaasuunngilaq. Minnerpaamik nalilersuinissaq ataatsimiisitaliami partiit oqaaseqartussai, oqaaseqaatai aallaavigalugit sulineq pitsaanerpaasarpoq. Aamma malugisinnaavarput ilaatigut atuarfinni sanaartornissamut finanslovimi ilanngarterisoqarpoq. Tamakkua ataqatigiissappata torersumillu suli ingerlassappat, siunnersuutit taamapajuinnaq akineqarneri Atassuminngaanniit akueriuminaatsipparpud. Taamatuinnaq oqaaseqarpunga. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (D)

Eqqissisarsinnaavakkit oqarlungalugu oqaaseqaat nammineq suliarivara. Taava aamma siunnersuuteqarsinnaaneq kikkunnulluunniit, kikkulluunniit siunnersuuteqarsinnaanerata aamma apeqqusinnngilluinnarparput ataasinnngamilluunniit. Kisianni oqaatsitit kingulliit oqaqqissaarinertut taassanerpakka, imaluunniit oqaatsitit tamaasa tiguakka eqqarsaatigiumaarpakka aamma. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Tassa Demokratit oqaluttuata Andreas Uldumip innuttaasut oqartussaaqataanerat maani mitallerlugulusooq oqaaseqarnera akueriuminaatsippara, tassa qinikkat maani pisinnaatitaaffiata atorlugu Atassut siunnersuuteqarpoq. Taavalu ilaatigut oqaatsit sakkortuut atorpatit, soorlu kingutsisiorneq qinersigatta innuttaasut narrugalugit igitaannik, taamatut oqaluttoqarsinnaanngilaq maaniami inimi.

Nalunngilarput aamma maani qinigaanngitsunik sinniisussanik arlalinnik peqataasoqartoq, aamma taakku ataqqivagut innuttaasut toqqarmatigit. Taamaammat mitallerneq taanna akueriuminaatsippara maani inersuarmi, inuttaasut qinigaannut. Atassut pisinnaatitaaffeqarpoq allatulli aamma siunnersuuteqarnissaminut. Taanna akuerisinnaanngilara taamatut oqariartuuteqarneq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq isumaqatigivara, tassa neriuppunga aamma oqaaseqartoq kingulleq Siuminngaanniit isumaqatigivara aamma Demokratit oqaaseqartuata oqaaseqarnermini taanna nalilissagaa. Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (D)

Oqaatsitit siulliit siunnersuuteqarnermut tunngasut akereernikuugakkit, kisianni oqaatsitit sinneri tusaatissatut tigukuttoorumaarpakka.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Finn Karlsen, Atassut.

Finn Karlsen (A)

Qujanaq.

Tassa uanga aamma aatsaafaarik Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksenip oqaaserisai tassa tunngavigineruakka immikkut oqaaseqarumaninnut. Kisianni soorunami siusinnerusukkulli nalunngereertarparput tusartareerlugulu misigisareerlugulu Demokraatit qanoq nikaginnittartigisut inuit allat qinigaannut partiini allaniittunut. Taanna ilisarnarseqqippoq uani. Assorujussuaq, ila uangaluunniit kanngugissavakka tappikkani oqaatigissallugit oqaatsit taamaattut, igitaat narrugalugit igitaat. Tassa Inatsisartunut ilaasortat maaniittut narrugalugit igatat sulippat, inuiaqatigiit qinigaat.

Tassa oqaasissaqarnaraluarpoq taamak una sakkortutigisoq oqaaseq, aperissavakkit taamatut ilumut narrugaluta maani igitaavugut sulilluta.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (D)

Aallaqaammut nikaginninnermut tunngasunik isummatit illit taakku nammineq pigissavatit, nikagisaqanngilagut. Kisianni oqariartaatsinuna atoripput allanngornerujussuaq inuiaqatigiit qinigaannut tunngatillugu taamatut allannikuugiga.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enok, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq, aamma oqaatsinut nuanniitsunut naqqiissuteqarninnut. Taamaalilluta aamma uppernarseqqipparput maani Inatsisartuni sulinerput illersorneqartoq Siulittaasutsinnit.

Qujanarujussuaq.

Taavalu uani ilaatigut Andreas Uldumip Ilimmarfik pillugu oqaaseqarnermini taallatsiagaa minnaaraluni missingersuusiornermi allaat nipilimmik pasilliuteqarneq, taanna ilumuunngilaq. Sapinngisarput tamaat eqqortumik missingersuusiornerit Naalakkersuisut sullinneqartarput atorfilittaminnit, piaarisoqarneq ajorpoq. Taamatut oqariartoqattaarneq ilumut ilungersunarpoq. Tulliani torernerusumik oqariartuuteqarnissarsi kaammattuutigiinnassavara. Naalakkersinnaanngilassi, kisianni kaammattuutigissavara torernerusumik ilaatigut nalilersuinerit maani ingerlanneqartassasut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (S)

Tusaatissatut tiguakka aamma taakku.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Tulliulluni oqaaseqasaaq Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit.

Aqqaluaq B. Egede (IA)

Qujanaq.

Tassa Inuit Ataqtigiit sinnerlugit oqaaseqartut aamma kaammattuutigissavara partiinut allanut oqaaseqartumullu qinikkat imminut akornatsinni tatigeqatigiinnermik aammalu nikassaarpalaartumik nipeqartunik oqaaseqaateqartarneq taanna qimakkiartuaarneqarnissaa innersuussutigerusuppara. Tassa Demokraatit oqaaseqaataani innuttaasut narrugalugit igitaannik qinikkanut oqariartuuteqarneq, taavalu aamma Siumut oqaaseqaataani Naalakkersuit ilikkarsimanngisaminnik ilinniaqqullugit piumasaqarneq, isumaqarpunga oqaatsit tamakku atorneri naligiinnerusumi oqallinnermi sangutinneqartariaqartut.

Taamatut naatsumik innersuussuteqarlunga neriuppunga suleriaqqinnitsinni oqaatsit tamakku atorneqannginnissaat tamatta pingaartissagipput. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (D)

Tusaatissatut taakkua tiguakka, tamatsinnut aamma oqariartuutaammata neriuppunga allat aamma tusarsimassagaat. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Paasinarpoq suliassaq taanna soqutigineqarluni ingerlaqqittussanngortinneqartoq. Oqaaseqarumasoq tulleq Inatsisartunut ilaasortaq Finn Karlsen, Atassut.

Finn Karlsen (A)

Qujanaq.

Tassa uani taamannak tusaqqusaaginnartutut siunnersuuteqarsimasutut oqaatigeriarluta taamannarujussuaq nikassariarluta naggataatigut suliat siunnersuutitta ilai ilanngunneqassasut oqaatigai. Qanoruna paasisariaqartoq tamanna taamatut nikassaatigaluni oqaloriarluni siunnersuut aamma iluatigalugu ingerlateqqitassatut innersuukkit. Taanna paasiuminaatsipparput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Naalakkersuisut ikissuteqaatigisamini eqqaareerpat suliat ingerlareertunut ilai assingusinnaammata, taanna tunngavigalugu taamannak oqarpunga.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut.

Siverth K. Heilmann (A)

Qujanaq Siulittaasoq.

Inatsisartunut sinniisuullutik orlovertuqarneralu aallaavigalu uagutsitorluinnaq sulisut Atassumminngaanniit ataqqivagut, aamma ilissi. Taamaattumik Inatsisartuni qinikkatut sulinitinni

oqariartuutigisagut taamak sakkortutigisut, neriuppunga Siulittaasoqarfiup uani oqaaserineqartut Demokraatininngaanniit nalilersulaartariaqassagai.

Minnerpaamik piumasarissavarput Atassumminngaanniit utoqqatserfigineqarnissarput Demokraatinit, taamak torinngitsigisumik Inatsisartunut oqaluttarfiat partii inuit qinigaallu saassunneqarsinnaaneri. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Andreas Uldum (D)

Tusaatissatut tiguara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Allanik oqaaseqaaqqikkumangilaq. Kisianni taanna eqqaassissutigissavara inimi maani mattulluta oqaluuserinnittuunngilagut. Avammut tusarnaarneqarluta, avatitsinnit tusarnaarneqarluta inuiaqatigiinnut naleqqersuusuvugut oqaatsinik immitsinnik ataqpeqatigiinnermik naleqarluta ingerlatsinissatinnut. Taamaammatt oqaaqqissaarutitut iniminngaanniit oqaatigineqartut tamatsinnut qanortoruna pukusummioralugu sulinerput ingerlateqqinniartigu. Pissuserissumik maani ingerlasussaavugut inuiaqatigiinnut siuttutut qinigaasimagatta.

Oqaaseqartussaq tulleq Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut, partiimi siunnersuummut isumaannik saqqumiissooq. Takanna.

Siverth K. Heilmann (A)

Qujanaq. Siullermik aallartivitsinnanga aamma erseqqissaatigilaassavara una akissutigisarput pingasunngormat saqqummiutiliivillugu aatsaat Naalakkersuisut akissut qallunaatoq uannut apuunnikoq, kisianni akissutissarput utaqqinagu aamma utaqqisariaqannginnatsigu akissutissarput, imatut ilusilik saqqummiutissavara Atassumiit.

Naak massa Inatsisartunut ilaasortat siunnersuutaannut Naalakkersuisut akissuteqarnissaminnut pisussaaffeqanngikkaluartut, Atassummiit isumarput malillugu siunnersuutitsinnut pingaaruteqarlunnartumut isummerumasimannginnerat, akerusussimannginnerallu assut ilungersunartutut nalilerparput.

Nunatsinni pisortat sanaartortitsinerisa oqaluttuarisaanerani aammalu sanaartornermut iluarsagassanullu aningaasaateqarfiup pilersinneqarnerata oqaluttuarisaanerani sanaartugassatut pilersaarutigineqartut kinguaattoorutaasarnerat, aammalu missingersuutigisamit akisunerusarnerat inuiaqatigiinnut ajornartorsiutaavoq annertoq, aammalu qaangerniarneqartariaqartoq.

Nunatsinni kommunit sanaartornermut akisussaaffimmik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit tigusissappata tigusissanngippataluunniit Atassummit qularutiginnilarput sanaartornermut tunngatillugu nutaamik eqqarsarnissarput aammalu periaatsinik nutarterinissarput pisariaqartoq. Tamanna siunertaralugu Atassummi inatsisituut toqqammavigineqartut ataatsimoortinneqarnissaat aammalu erseqqissaavigineqarnissaat pisariaqarfiatigullu nutaanik ilaneqarnissaat ullumikkut killiffigineqartariaqalersoq.

Siunnersuutitsinni saqqummiussisutta tunngavilersuutitigut erseqqissumik nassuiaatigereermagut naatsumik taamatut oqaaseqarluta Atassummiit inassutigissavarput siunnersuut akuersaartumik suliarineqassasoq, aappassaaneernejartinnagulu Inatsisartut Ineqarnermut Ataatsimiisitaliaannut suliassanngortinneqassasoq.
Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann qutsavigaarput Atassumminngaanniit isummamik saqqummiineranut. Iniminngaanniit oqaaseqartoqarumangilaq. Akissuteqarsimannginnermut ilaatigullu aamma oqaatsit atorneqartut isummerumasimannginnerat, akerusussimannginnerallu taanna siullermik oqaatigeriikkattut ilaatigut Naalakkersuisut soorunami periarfissaq alla atorsinnaasaat tassa oqaasiinnartigut naqitanik agguaanatik oqaasiinnartigut oqaaseqarnissaat.

Taamaattumik massakkumut suleriaaserput najoqqutaralugu taanna piumasqaataanngiimmat allanngortikkusunneqaruni oqareernittuut taanna inatsisartuni nutarterinissami siunnersuutigineqarpat, taanna soorunami iluarseriarneqarsinnaavoq.

Kisianni ingerlaqqippugut, Kattusseqatigiit partiianit oqaasepartussaq Inatsisartunut ilaasortaq Jakob Skade.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Qulequtaa atuannikkaluarlugu Kattusseqatigiit Partiianiit siunnersuut imaattumik oqaaseqarfigissavarput. Kattusseqatigiit Partiianiit isumaqarpugut ukiuni makkunani Kalaallit Nunatta aningaasaqarniarnikkut pitsaanerpaamik inissisimannnginnerata nalaani Naalackersuisut maannakkut sanaartugassanut tunngasut pillugit pilersaarusernerat suliassanillu pingaarnersiullutik ingerlatsinerat periarfissinneqartariaqartoq.

Minnerunngitsumik pisariaqartitsineq naapertorlugu aammalu aningaasat sanaartukkanut amerlanerpaamik pilersitsiviusumik inuiaqatigiinnullu uluaqutaanerpaamik sunniuteqarnerpaamillu atornerpaarnissaat qulakkeerniarlugu suliniuteqarnermi angusaqarluarnissaat piviusunngortikkumallugu.

Taamaattumik Kattusseqatigiit Partiianiit Atassutip Inatsisartunut ilaasortaataasa siunnersuutaat ilaatigut ilalernartinneqarsinnaagaluartut, taamaakkaluartoq Naalackersuisut pilersaarutit ingerlatitariigaat Kattusseqatigiit Partiianiit tutsuiginartinneruagut aammalu tamakku pillugit kommunit KANUKOKA-mullu isumaqatigiinniutiginissaat eqqarsaatigalugit.

Taamatut oqaaseqarlunga Kattusseqatigiit Partiianiit nalunaarutigissavarput siunnersuut akuerinnginnatsigu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq Inatsisartunut ilaasortaq Jakob Skade Kattusseqatigiit Partiannit. Qutsavigaatsigit.

Tassalu oqaluuserinnineq taanna ingerlaqqitsinnagu oqaatigissavara Inatsisartuni amerlanerussuteqarluartut siunnersuutigineqartup uuma Ineqarnermut Attaveqarnermullu Ataatsimiititaliamut ingerlatinneqaqqinnissaa innersuussutigimmagu, suliareqqinnissaalu toqqammavissarissaarput.

Siunnersuuteqartut sinnerlugit Finn Karlsen, Atassut.

Finn Karlsen (A)

Qujanaq.

Siunnersuutigisatsinnut tunngatillugu partiit oqaaseqartui tamakkiisumik uanga Kattusseqatigiit Partiit eqqaassanngikkaanni, Demokraatit taamannaanaq oqaloriarlutik ilaa isumaqatigigamikku, suliassanut ingerlannissaa innersuussutigivaat Naalakkersuisut suliaannut.

Naalakkersuisut aamma oqaaseqaataanni ersarissorujussuarmik isumaqatigisaat amerlasoorpassuupput, siunnersuutigisagut amerlasoorpassuit taakkartorpaat, aamma nuannarivara suliaminik ilanngullugu ilanngutigisagaat aamma nalilersuiffigalugu. Taanna ajunngivippoq. Naalakkersuisut aallartitserersimanerpoq taanna erseqqissumik oqaatigaa, kisianni aamma siunnersuutitta ilai iluatinnartoqaqimmata, taakku aamma nalilersussallugit ilanngunnissaat aamma innersuussutigivara. Qujavunga aamma takku tassunga Naalakkersuisoq taamak oqarneranut.

Taava aamma Inuit Ataqtigiit aamma qujaffigissavakka erseqqissumik oqaatigimmassuk, aamma pingaartumik ilaa assersuutitut taavaat atuarfeqarfinni massakut sanaartorneq unitsinneqarsimammat, utaqqqeqqissinnaanngitsut. Qujanartumik aamma Inuit Ataqtigiit taanna taavat, iluarsagassat massakut kinguartinneqartut peerneqarnikut. Tassani uanga eqqarsaatigalugu taamak oqarpunga, aamma Inuit Ataqtigiit nuannarivakka taamatut oqarmata, utaqqqeqqissinnaanngillat ilumoorpoq atuarfiit iluarsarneqarnissaat. Qujanartumik taanna taavaat, taanna nuannaarutigivara aamma oqaatigimmassuk.

Naak soorunami tunngaviatigut ersarissumik aamma ataatsimiititaliamut amerlanerussuteqarluartut ingerlatinnessaat aamma isumaqatigiissutigereeraat oqaatigineqarpoq aamma aqutsisumit, soorunami qujavunga taamatut oqarmat. Kianni tassa partiit eqqarsaatigalugit Siumukku oqaaseqarnerminnut aamma tunngavilersuutaat tassa aamma isumaqatigaa, taamaallaat sooq

Naalakkersuisut akisimannginnerat tassani eqqortumik isummerfiginissaanut kinguarsimaarlutik, kisianni massakut oqaluttoq kingullermut allassimanngikkaluarlugu erseqqissumik oqaatigaa allaganngorlugu tigoreerlugu Naalakkersuisut akissutaat aamma paasillugu aamma siunnersuut taanna ataatsimititaliamut ingerlannissaa aamma piumasarigaat. Taanna nuannaarutigivara aamma.

Demokraatit oqaaseqarfigerusunnaraluarpulluunniit annertoorujussuarmik nikassaaneq tassani pimmassuk, tusaqqusaaginnangajattutulluunniit oqaaseqartugut oqaatigimmagu,

tusaqqusaaginnangajattutut oqaatigeriarluta Naalakkersuisunut uparuatuinnermut oqaa...

Naalakkersuisut uparuartunngivippagut uagut ataatsimilluunniit siunnersuutitsinni.

Uparuartinngiivippugut. Naalakkersuisuusut massakut tassani pineqanngillat, siusinnerusukkut naalakkersuisuusartut aamma uagut naalakkersuisooqataasarnikuuvugut, pilersaarusiormi ilaanni kukkusooqartarsimavoq taamaattuminguna aningaasaleeqqittartugut, taamatut aamma oqarpugut.

Taakkua pinaveersaarniarlugit pilersaarusiormi aningaasaleeqqittartugut, taamatut aamma oqarpugut.

Uparuartinngilagut Naalakkersuisunut, aamma massakut Naalakkersuisuusut sumilluunniit uparuartinngilagut.

Inatsisartunut akuerseqqittariaqartarpugut allatut ajornatumik pilersaarusiormeq

aningaasaliinikipallaarnermik siunertaqartumik akuersisimagaangatta, taavalu aamma ilaatigut

sanaartugassalluunniit aallartikkaluaannarlutik suliarinnittussarsiormi aningaasat

amerlanerujussuit neqeroorutigineqartaneri akuerineqartarnerat tunngavigalugit immikkut

aningaasaleeqqittarpugut. Tassa taakkuukua pillugit pinaveersaarnissaat siunertarlugu

siunnersuuteqartugut pilersaarusiormi malinnaaffigineqarluarsinnaanera.

Malinnaaqqisaarnissaq eqqarsaatigalugu. Taamaamat uani uparuartuisugut oqarnera taanna

uparuartinngivippoq Naalakkersuisunut. Oqaatigaarput piviusuummat uparuartinngilaq,

taannaana allanngortikkusullugu siunnersuuteqartugut.

Aamma assersuutitut ilaatigut taavaa Ilimmarfik uagut taamatut imaat.. nalua Ilimmarfik uagut

naalakkersuisuunitsinni akuerisimaneripput taanna, taamaagunangiivippoq. Assersuutigisimasarsi

kukkorujussuarsimagunarparsi. Demokraatit oqaaseqartuat erseqqissumik taamatut oqarfigissavara.

Assersuusiorsimagassi Ilimmarfik kukkusimagipput. Uagut akisussaaqataavugut akuerseqataagatta,

akuerseqataaffigut akisussaafigissavarput qimarratigissanngilarput, pisuutitsiniassanngilagut

ataatsimilluunniit, kisianni ilumoortumik oqarpugut taamaattut amerlavallaaqimmata

pilersaaruserluarneq anguniarlugu pitsaaneruseq siunnersuusiornissaq anguniarlugu siunnersuuteqarpugut. Eqqaamasakka malillugit Ilimmafik 2001-kunni aallartikkunarpoq, taava immaqa eqqaamanerlunngikkukku 2004-mi aningaasaliivigineqavinnissaa aallartissoraara. Eqqaamanerlussinnaavara, aamma taamanikkut uanga aamma Naalakkersuisuuvunga. Kisianni qimarratigissanngilarput tamanna. Uagut inatsiartuuvugut aamma taamanikkut. Inuit qinigaattut suligatta akisussaaqataavugut.

Taamaattumik assersuutigisimasarsi taanna Ilimmafik taamatut tassa uagut pisimagipput, taanna soqutiginnilara taamatut pisuutitsigaluarussi. Inuit nalunngilarput silappaarissorsuusut inuit tamarmik Inatsisartut akuerissappassuk akuerissanngippassuk tamatta akisussaaqataavugut soorunami. Kisianni tassa nuannarivara Naalakkersuisut aamma oqareennittut soqutigivaat siunnersuutitta qitia, taamaattumik ataatsimiititaliamut aamma suliarineqarnissaa, taavalu namminneq ingerlateriikkaminnut ilanngullugu nalilersugassatut soqutigalugu oqaatigimassuk.

Anneruseqarnanga tapersiisunut qujavunga.

Tassa ersarissumik Kattusseqatigiit Partiiat kisiivimmi itigartitsivilluni itigartitsipput, naak Demokraatit oqaraluartut itigartillugu, kisianni ataatsimiititaliamut innersuuppaat.

Taamaammatt nuannaarutigaa taamatut oqarneq, ataatsimiititaliamut nalilersorneqassasoq amerlanerussuteqarluartut innersuummassuk. Taamatut naatsunnguamik oqaaseqarlunga qujavunga siunnersuummut tassunga aappasaaneernissaanut ataatsimiititaliamut suliarineqarnissaa innersuussutigineqarmat qilanaarluta utaqqissavarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Siunnersuuteqartut sinnerlugu oqaaseqartoq ilumoorpoq, suliassaq ingerlateqqinneqartussanngorlugu Ineqarnermut Ataatsimiititaliamut aalajangersaavigineqareerpoq. Taamaammatt oqaaseqartussat tulluuttut nutaavinnik isummanik saqqummiussinissat naatsorsuutigalugu, siulliussaaq Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut.

Karl Lyberth (S)

Qujanaq.

Tassa takisuumik oqaaseqassanngilanga, kisianni saqqummiisoq Inatsisartunut ilaasortaq hr. Finn Karlsen isumaqatigiinnassavara una pimmagu, Inatsisartunut ilaasortaasugut tamatta, aamma partiit akunnitsinni, tamatta immitsinnut ataqqinerulluta sulisariaqarpugut. Uani Demokraatit saqqummiinermini taanna saqqummiussa at inuttaasuninngooq narrugalugit igitaasut, taamatut Inatsisartuni oqalunneq atorfissaqanngilaq. Immitsinnut ataqqinerulluta sulisariaqarpugut aamma partiit suminngaanneeraluarpaluunniit aamma ataqqinerullugu sulisariaqarpugut.

Demokraatit kingullermi Inatsisartut amerlassusa at qiviarutsigit Demokraatit kingullermi arfineq marluupput, maannakkut sisamanngorput. Taamaakkaluartoq oqanngilagut Demokraatit igitaasut, taamatut oqartoqarsinnaanngilaq. Taamaattumik immitsinnut ataqqinerulluta piniarta, Demokraatit ikilinerat sisamaannanngornerat tusaatissatut tiguarput, qinersisartut taanna oqariartuutigivaat. Aamma uparuarneqanngillat, narrugineqanngilaq, suneqanngillat, nikassarneqanngillat. Maani sulitilluta immitsinnut ataqqineruniarta aamma partiiniittut allaninngaannersut ataqqineruniartigit. Taamaattumik pingaarpoq tamakku maani oqaatsit atunnginnissa at uanga isumaga malillugu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Oqaaseqartut kingulliit ataatsimiinnermi aqutsisutut oqaaseqarfigineqareermata tulliulluni oqaaseqartissavara Demokraatininngaannersoq, Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum.

Andreas Uldum (D)

Qujassutiginiarigaana ataqpeqatigiinnissamut oqariartuuteqaratta tamatta maanna.

Assersuutigisinnaagakku aamma ilaa oqallinnerni siullerpassuarni imatut assigiinngitsutigit nunaqarfinni assersuutigalugu matooriniartutut, meeqqanut inuusuttunullu sullissiumanngitsutut inissiisarneq. Aamma tammakku immaqa eqqarsaatigilaaraanni nikassaanertut aamma isigineqarsinnaammata.

Qujavunga assut ataqpeqatigiilluta massakkut suliniassalluta aalajangeratta. Qujanarujussuaq tamassinnut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuel sen, Siumut, naggataarutaasumik iniminngaanniit.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq.

Tassa siullermik Siumumiit oqaatigissavarput aalajangiusimagatsigu ataatsimiititaliamut suliassaq ingerlateqqinneqarneranut oqariartuuteqarnerput. Kisianni Demokraatit saqqummiussaqaqarneranni imaannaanngitsut marluk qaangiinnarneqarsinnaanngitsut, Inatsisartut suleriaasianni aalajangersakkat malillugit misigisimagakkit taakkua oqaatigissavakka. Inatsisartut Naalackersuisullu minnaaralutik missingersuusiortarsimanerannik oqariartorneq inuit tamaat oqartussaaqataanerannut aalajangersaasarnermik innarliivoq, uanga isiginnittaasera malillugu Inatsisartunut ilaasortatut.

Aappaattut inuit qinigaannut taamatut partiimut ataqqinnissuseqaanngitsumik periaaseqarneq imaaliinnarlugu qaangigassatut isiginninnakku, Inatsisartut suleriaasianni aalajangersakkami § 48, immikkoortoq tallimaat matuma kingulianni Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut uanga nammineq piumasarisagakku matumuuna ilanngullugu oqaatigaara. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Finn Karlsen (A)

Qujanaq.

Tassa uanga maanngaanniit ilumoorpoq ilungersunartupilussuuvoq taamatut oqaluttoqarnera, kisianni Inatsisartut oqaluttarfiat aqqutigalugu uanga taakkua oqaaseqarfiginianngilakka. Alla aqqutigalugit taakkua suliassat isumaqarpunga taakku suliarineqassasut. Aamma Inatsisartut Siulittaasua erseqqissumik oqareerpoq maani taamatut pisoqarnera oqaluttarfiit atorlugit isumaqarpunga oqallisissaanngitsut taamaattut, ingasappallaarput. Taamaammat allat aqqutigineqassapput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Aamma qutsavigaarput siunnersuuteqartut sinnerlugit naggasiisoq Finn Karlsen, Atassut, Inatsisartunut ilaasorta.

Taava Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq Jens B. Frederiksen, Demokraatit oqaaserineqartunut naliliissaaq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D) Qujanarujussuaq.

Oqarsinnaavunga soorunami Naalakkersuisuniit Naalakkersuisut sinnerlugit ataqqivarput ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnera. Tassa taamaattussaasimammat ingerlateqqinneqarsimavoq. Aamma oqaatigisinnaavara Naalakkersuisuninngaanniit sorpassuit tungaatigut isumaqatigigatsigut siunnersuutip imaqarnerani, taamaammat taanna aporfittut isiginngilarput aamma naatsorsuutigivarput qanimut ataatsimiititaliaq suleqatigissallugu. Ilaatigut atuarfiit, atuarfinnut tunngasunik suliasat unitsinneqarneri oqaaseqartoqarpoq, tassa ilaatigut oqaaseqartoqarluni tassa peerneqarsimasutut. Kisianni oqaatigisinnaavara peerneqarsimanngitsut, kinguatinneqarsimapput.

Tassani uagut Naalakkersuisuni siunertarigatsigu nalilersoqqissaarneqarnissaat taavalu paasiniassallugu arlaatigut periarfissaqarnersoq akikinnerusumik immaqa aamma pitsaanerusumik suliarineqarnissaat. Siunertaanikuunngilaq peerneqavinnissaat. Aamma oqaatigisinnaavara atuarfippassuarni tunngasuni asserfallannerat ajorluinnartut, taakkua suliasat ingerlaqqiinnarsimapput kinguartinneqaratik.

Naggataatigut uani annertunerusumik oqaaseqarfigissanngilara siunnersuutip imarisai, tassami sorpassuit tungaatigut isumaqatigiikkatta. Kisianni taamaallaat naggataatigut oqaatigissavara soorunami Naalakkersuisuninngaanniit siunertaasimanngitsoq akissuteqaat apuutinnginnissaa, Naalakkersuisuninngaanniit pingaartipparput Inatsisartut piffissaqarluassasut uagut isumatsinnut isummernissaq.

Kisianni uani oqaatigiinnarsinnaavara susassaqarfiit marlut akornani paatsooqatigiinneq pissutigalugu aatsaat piffissaq kingulleq paasigatsigu uagut suliarisussaallugu. Taava ulloq taanna saqqummerneqartussaagaluarluni ilungersorluta nammasiniarsarisimavarput, taamaammat maanna soorunami nuannaarutigivarput agguataarneqarsimammat. Kisianni Naalakkersuisuninngaanniit pingaartipparput akissuteqaatigut piffissaq sioqqullugu apuunneqartassasut, naak Inatsisartut

Siulittaasuata oqarneratuut pisussaaffeqanngitsugut pinngitsoornata saqqumiissaalluta. Kisianni siunertarivarput taanna tamatigut saqqumiinissaq.

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Hansen Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq.

Tassa uani atuarfiit taakkartorneqallatsiarmata Naalakkersuisuminngaanniit. Tassa nunaqarfinni atuarfiit arlallit unitsinneqarnikuupput, nalilersueqqissaarnissarooq pissutigalugu. Kisianni tassa nalilersuinerit ukiuni arlalinni kommunit peqatigalugit aammalu sanaartornermi pisortaqarfik peqatigeqqissaarlugu ingerlanneqarnikuupput, pisariaqartitsinerpaallu taakku sallinngortinneqarnikuupput utaqqissunneqarsinnaanngimmata.

Uggornarpoq paasissutissat taakku pissarsiareriikkasi taakku soqutiginagit taamatut aalajangerassi. Taanna nunaqarfimmiunut aamma meeqanullu ilungersunartorujussuarmik kingunearpoq. Taavalu Naalakkersuisoq maaniinnera iluatsillugu kissaatigilaarusuppara kingullermik oqaluttarfimmi oqaaseqaravit taamanikkut illoqarfinni anginerni sisamani nalinginnaasumik inissialiortiternissaq pillugu nunaqarfinni illunut pitsanngorsaaniissamut, nammineerlutik illulianut, kiassaatinut, igalaanut pitsanngorsaaniissamut aningaasaliissutit unitsinneqarnikumata. Akiumagamma suli akinnginnakku, taanna papiaranngorlugu assut pissarsiarerusukkaluarpara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq Jens B. Frederiksen, Demokratit.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Aap qujavunga, aamma isumagissavara una apeqquteqaat kingulleq akissuteqaat apuunnissaa ilinnut. Eqqaamasakka naapertorlugit akissuteqaat ataaseq nassiunneqareernikuuvoq ilinnut.

Kisianni imaassinnaavoq soorunami taanna allamut tunngasoq, kisianni nunaqarfinni tunngasunut,

atuarfinnut tunngasunut uagut isumaqarpugut soorunami aamma taamaamat taamaaliortugut, peqqinnartuusoq ilaatigut nalilersoqqilaassalugit.

Imaangilaq minnerpaamilluunniit iluatiginngikkipput nalilersuinerit siulliit, kisianni takusinnaasagut naapertorlugit aalajangiinerit ilai sanaartornermi iluani politikkikkut annertuumik aalajangiineq aallaaviusarsimasoq. Soorlu Savissivimmi illut nammineq sanaassat 20-it immikkoortinneqarlutik Savissivimmut. Kisianni nunaqarfinni allani annertuumik tunniussisoqarsimanani, naak pisariaqartitsineq soorunami nunaqarfinni allani aamma piviusuusoq.

Taamaamat Naalackersuisuninngaanniit aallaqqaataaniit suna tamaat nilersorneqarnissaa taanna kissaatigisimavarput, aamma taamaaliorsimavugut. Kisianni oqarsinnaavugut amerlanerpaat suliassat ingerlateqqiinnarsimagigut. Taavalu aamma aappaagu suliassat ilai aallarteqqittussaapput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Siunertaq kusanartoq siunnersuutigineqartutut kommuninut tunniutinnani ataatsimoortumik inatsisissamik suliniuteqaqqullugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuut inatsisartuni amerlanerulluartunik taparserneqarluni ingerlaqqittussatut aalajangerneqareerpoq. Qulequtaq taanna pillugu kingulliulluni oqaaseqartussa q Inatsisartunut ilaasorta q Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Naalackersuisup tappikaniinnerani uanga apeqqutigilaaginnarniarlugu iserfigineqareermata, nunaqarfinni atuarfiit iluarsarneqartussat suliarinnittussanik isumaqatigiissuteqarfigineqareersimanersut. Taamaappammi taakkua aningaarsarsiasatik pisussaammagit taamaalillunilu akitsorsaataassalluni annertuumik. Tamanna erseqqissumik paaserusuppara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naalackersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoq (D)

Qujanaq. Tassa nalilersuigatta tamakkua aamma ilaatinneqarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Taava Inatsisartunut ilaasortaq Per Berthelsen, Siumut.

Per Berthelsen (S)

Taavami qanoq naatsorsuutigisariaqarpa, suna suliassatut isumaqatigiissutigineqartoq sularinnittussamut isumaqatigiissutigineqarsimasoq. Unitsinneqarpat sularititsisussaminngaanniit. Taava imaanngilaq taakkua aningaasarsiassaat aamma pigiinnarneqarsinnaasut, taanna takorloorsinnaanngilara. Naatsorsuutigivara taakkua akilerneqassasut, taavalu aallartisaasoqqaqissappat taava nutaamik aningaasartuuterpassuarnik pilersitsisoqassaaq suliap taassuma aallarteqqinneranut atatillugu. Tamanna taava tassa qanoq annaasaqaatigissavarput qanorlu matuniarneqassappat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Eqqaasitsissutigilaarlara Naalakkersuisoq ilaasortat akisariaqanngilaaluunniit, massakkut inatsisissatut siunnersuummik ataatsimoortumik saqqummiussinissaq siunertaralugu Naalakkersuisut sulissuteqaqqullugit inatsisartut aalajangiiffissaq siunnersuut taanna oqaluuseraarput, tassanilu inatsisartuni amerlanerpaarpat isumaqataallutik suliassaq ingerlateqqinnissaa isumaqataallutik, suliassaq ingerlateqqinnissaa isumaqataaffigaat.

Tulliuppoq Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Tassa nunaqarfinni atuarfiit taakku ukiut tulliinut ingerlaqqittussaanerarmagit, kisianni takusinnaavakka finanslovimi siunnersuummut ilaanngitsut, taamaammat § 36-inngorlugu apuutissavara. Neriuppunga taakkua ersarissumik oqaatsitit maani uppernarsarlugit akissagit, ukiup tulliani aallartittussat suussanersut. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naalakkersuisoq.

Jens B Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Aap, tassa taamaallaat oqaatigisinnaavara una, paasisakka naapertorlugit unitsinneqartut, immaqaluunniit kinguartinneqartut suliassat, taakkua assersuutigalugu atsioqatigiittoqarsimareerpat arlaatigulluunniit taarsiiffiginissamut periarfissaqarsimappat taava suliassat unitsinneqarsimangillat aamma kinguartinneqarsimangillat. Ersarittumik oqaatigisinnaavara atuarfimmik ataatsimik tunngatillugu kukkuneq aallaavigalugu suliassaq ingerlareersoq unitsinneqaraluarpoq, kisianni paasigatsigu qanoq pisoqarsimanagera ingerlaannaq ingerlateqqippaput akuereqqillugulu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Allamik oqaaseqartoqarumangilaq. Qutsavigaarput Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq Jens B. Frederiksen, Demokratit.

Oqaatigineqareersutut immikkoortoq 61-mi siunnersuutigineqartoq Ineqarnermut Ataatsimiititaliamit ingerlanneqassaaq. Taannalu aappassaaneerqarumaarluni novembarip 25-iani.

Tulliullugu oqaluuserisassarput normu 40.